

Előfizetési feltételek:

Egész évre 6 frt. — kr.
Félévre . . . 3 " — "
Negyedévre 1 " 50 "
Egyes szám 10 kr.

HALADÁS

Hirdetések díja :
4 hasábos petsor 5 kr.
Nyilttérben . . . 20 kr.
Bélyegdíj egyes hir-
detésnél . . . 30 kr.

Társadalmi, tanügyi, közgazdasági és ismeretterjesztő közlöny.

Szerkesztőségi iroda: Főter 5. sz. a., hová a lap szellemi részét illető közlemények küldendők.	Megjelen: Szerdán és Szombaton.	Kéziratok: Vissza nem adatnak.	Kiadóhivatal: VOLCZ B. könyvnyomdája. Mindennemű pénzes hirdetések és reklamatok ide intézendők.
---	---	--	--

A biztosítások nálunk.

Nálunk bizony ez sines ügy, mint más műveltebb államokban.

Mi még ott állunk, hogy saját érdekeinket sem bírjuk felfogni; pedig, ha önmagunkért nem eselekszünk, a közügy érdekében annál kevésbé fogunk fáradozni.

Más helytt, Angliában, Amerikában, mert rendszeren erre hivatkozhatunk, még a körömfájás ellen is biztosítják az emberek magukat, nálunk, még halál esetre sem.

Más helytt a sétabotját biztosítja a gavallér — nálunk a család vagyona; az évi egész termés, a vagyon, melytől a család jóléte függ, sines biztosítva.

Nálunk a vagyonos család, a tekintélyes hivatalnok családja koldus lesz, földönfutó, ha előg, illetőleg a családfő elhal.

Máshelytt a vagyon vagyonnak marad; a hivatalnok állása szerint van biztosítva s nem növelik az „uri“ koldusok számát, hanem minden eshetőségre gondoskodnak.

Ott a vagyon nem pusztul el a lángok által; nem megy füstbe sok évi fáradság és munka gyümölcse, mert feltudják fogni saját érdekeiket és biztosítják az életet és a vagyont.

Ki van számítva, hogy évenként a nemzet mennyivel szegényebb és sok milliót képvisel az összeg, mely évenként megsemmisül, mert biztosítva nem volt.

Ki téríti azt meg az országnak, ki adja vissza a vagyont a nemzetnek, ha a lángok martaléka lesz?

Azzal az országgal, a nemzet napról napra szegényebb és nagy fáradság sok évi munka kell ahhoz, hogy azt helyre pótolhassuk, szóval mi folyton helyre pótoljuk az évi károkat, az elpusztult vagyont, ez által pedig bizony a nemzet meggazdagodása előállni nem fog.

Kicsi összeg az, mivel az életet és vagyont biztosítani lehet, még a koldus is félretehethet e célból pár forintot évenként, annál inkább egy olyas, a ki vagyonnal bír.

Biztosítsuk tehát az életet és vagyont, a társulás elbirja a kárt és kipótolhatja, de az egyes elbukik, koldussá lesz.

(n)

Kossuth Lajos levelet intézett a czeglédiekhez a népgyűlések alkalmából. A levél, melyet az Egyetértés tegnapi száma egész terjedelmében közöl, helyesli az Oroszország hatalmi tulterjeszkedése ellen országzerte megindult mozgalmat s azt mondja elérkezett a tettek ideje, mert monarchiánk érdekei nem engedik meg, hogy

most ismét azon szerepet játszsza, melyet Lengyelország feloszlatásakor játszott. Kossuth igéri, hogy egy újabb levélben bővebben kifejti nézeteit.

Gurko ur, a hirdett orosz generális becses személyét megmentette és Bukarestbe érkezett, a honnét siet Szt-Pétervárra, hogy ott átvegye a császári gárda parancsnokságát. A távirati tudósítás azonban elhallgatja, hogy mi történt a lángeszű tábornok hadseregével, átjött-e az is a Balkánon, vagy valahol benn rekedt? Mond ugyan valamit megerősített állásokról, de nem nevezi meg mi köze ahhoz Gurko-nak, elég, hogy ő maga megmenekült. Ilyen az orosz hadviselés.

Romániában, mint Bukarestből írják, nagy az elégedetlenség a román serek dunai átkelése miatt; a románok nagy áldozatok nélkül szerették volna függetlenségüket kivívni. Azon reményük, hogy az oroszok sok pénzt fognak a fejedelemségbe hozni, teljesen megihusult: az oroszok mindent saját hazájukból hoztatnak; Romániában nem sok pénzt költenek; a parasztok meg mindenféle ígéretek fejében odaadják nekik szekereiket, lovaikat, lovonva ezeket a mezzei munkától. Az oroszok már nem is fizetnek készpénzzel, hanem háromhavi lejáratu utalványokkal; megtették ezt már máskor is, és akkor az utalványok beváltása tizenöt évig húzódott el, akkor is három százalékkal kellett a románoknak beérniök.

Szerbia magatartására vonatkozólag írják, hogy a szerb mozgósításról elterjedt hírekkel szemben Risztics azt jelenti ki, hogy Szerbia mind e mai napig nem rendelte el a mozgósítást, s a skupstina által megszavazott egybehívása 3000 főnyi milicziának csak a határok megvédését célozza a Timok s Morava mentén portyázó cserkesz és basi-bozuk rablócsapatok ellen, melyeket a török hatóságok nem képesek féken tartani. Szerbia, mely a portával kötött béke óta szigorú semlegességben maradt, s a belgrádi bolgár bizottság önkényes-toborzásait is eltűnt, mindaddig megőrzi semlegességét, míg harcztér eseményei s a politikai constellatiók nem kényszerítik arra, hogy missiójáért ismét fegyvert fogjon.

Midón a gyermek jó . . .

Midón a gyermek jó — mondja Hugo Victor — tapsol a házi kör, szeliden ragyogó szemétől új gyönyör gyulad minden szemem. Jöttén a homlok is, melyre a bűn s a gond setét fehért nyomott, vagy mély redőket vont, kiderül hirtelen!

Végtelen gyönyörrel van tele szép szeme, kis kezei áldást birtanak s örömet s nem ártottak soha! Lába nem taposott a föld sarába még; feje szent, s angyali ártatlan szendesség, reá diaskört vona!

Nagy kincs a gyermek. Oh uram! őrizd meg engem s enyeimet, sőt ellenségem is, ki káromon nevet; ne lássunk soha sem méhek nélkül köpüt, virágtalan nyarat, üres fészket, gyümölcs nélküli kosarat, s házat gyermektelen.

* * *

Midón a gyermek jó — új erőt nyer a család. Az életunt — élni kíván; a szegény gazdagságra törekszik a renyhe munkakedvet kap, hogy boldogítsa gyermekét.

Féltik a szellőtől; jajgat a család, ha beteg, s mosolyog, örvend, ha mosolyogni látják.

Hogy tépelődik a szülő, vajjon mi lesz gyermekével, mi sors vár rá!

Hogy jövedöl neki „ez lesz“ vagy „az lesz“ s felejté azt, hogy a gyermek jövője a szülőtől függ első sorban.

Ha az a gondoskodás, az a szeretet, az a mély érdeklődés a szülői kebelben megmaradna, mely annyira nagy, midőn a gyermeket bölcsőjében ringatják mi másként alakulna a gyermek jövője is.

Fájdalom, hogy azt a szeretetet sokaknál bizonyos hidegség veszi körül ép akkor, midőn a gyermek jövőjét kell megalkotni; ép akkor, midőn a gyermekért áldozatokat kellene hozni.

Ime, a kinek a jövőjeért reszkotett, s kívánta, hogy az, minél fényesebb legyen, arról később azt mondja, „legyen csak olyan, mint az apja,“ ha az apa nem is irtozott a bűnöktől, ha ő a társadalom becsülésében nem is részesült.

Igy történik aztán, hogy egy esomótekerő gyermek bolyong utcáinkon; egy esomó otthon tölti tetlenségben napjait; vagy folytat házi munkákat — a nevelés, az oktatás pedig marad a gyermek előtt ismeretlen valami.

Igy történik aztán, hogy az a gyermek, kinek bölcsője felett egy család aggodott; kiben központosult sokak szeretete, kit féltettek a széltől és jajgattak ha életét veszélyeztetve látták, hogy a bűnök posványába merül, mert hiányzott a nevelés, az oktatás.

A fősvénység, a szűkmarkúság a gyermek nevelése, és oktatása körül megbosszulja magát, s minő gyümölcsöket lát az apa, a ki gyermekéért minden áldozatot meghozott.

Azért nevelé a gyermeket, tanítsd s hozd mindazon áldozatot, melyet hozhatsz, mert gyermekedtől függ családod jövője, becsülete, mindene; ő a haza jövője is.

(=)

A csatatérről.

A harcztérről semmi fontosabb hirt nem regisztrálhatunk; a döntő ütközések azonban nem sokáig késhetnek már.

Ez idő szerint az európai közvélemény még mindig az orosz vereségek benyomása alatt áll, melyek bebizonyították, hogy Oroszország hadereje, a szervezett 20 évi műve s a reáparazolt óriási összegek dacára, korántsem féltelmetes.

Hireinket a következőkben állítjuk össze:

Hir szerint Sulejman pasa Csezarova és Bebrova közt Mehemed Ali csapataival összeköttesbe lépett. — Az orosz akcióit mára vagy hónapra várják.

A Dobrudsából egyre kedvező hírek érkeznek. Az egész terület tiszta az oroszoktól, s a szomszédos helyeken levő csapatosztályok is gyengék.

Gallipoli erődítése annyira előhaladt, hogy már legközelebb fogják 100 Krupp-féle ágyuval fölszerelni, melyeknek elszállítására az arsenalból intézkedések tétettek.

Hogy Midhat pasa ujjban ismét kegyvesztett lón, egyértelműleg Reusz hercege műveleteinek tulajdonítják, ki személyes kérdésekben döntő befolyást gyakorol, míg Layard befolyása a Gallipoli affaire óta jelentékenyül csökkent.

A Memor. Dipl. írja, hogy fontos diplomatai események vannak készülöben s ujjban ismét közeledés észlelhető Anglia és a bécsi diplomacia közt. — A porta lemond a Szerbiával szemben követelt béke-garantiákról s csak az kívánja, hogy ennek orosz részről megszállása akadályoztassék meg, máskülönben jövőre figyelmen kívül hagyja a hatalmak tanácsait.

Gyurko a Sipka szorosból kimenekedett, Bukaresten van; hadserge meg van tizedelve, s még folytonos veszélynek van kitéve. Veszteségei az oroszok szerint 1000 ember, akkor bizonyára van legalább 5 anyyi.

A nagyvezér megígérte Layard angol nagykövetnek, hogy a haditörvényszékek által a ruméliai bolgárookra kimért büntetéseket nem engedi végrebajtani, mielőtt erre nézve Konstantinápolyba jelentés nem érkezett. — Szalonikiban az ostromállapotot kihirdették.

Hivatalos sürgönyök szerint Európában jelentéktelen esaták történtek. — Szulejman pasa hadserege a Hajn-Bugház szorost bírja anélkül, hogy onnét előnyomult volna. Raszim basa a Sipkaszoros ellen indult. Izmail pasa erősítést kapván, folytatni fogja előnyomulását az orosz területen. — Poti egészen el van hagyva. Hohart pasa elment Szinopéba.

Női összeesküvés.

fedeztetett fel Konstantinápolyban, mely összeesküvés főrszese Aristarchi Euridike hercegnő és célját képezte Murad visszahelyezése a trónra. Aristarchi hercegnő nem ujonex a politika terén, mert már az előbbi években nagy befolyást gyakorolt a külföldi követekre, különösen pedig Bulverre. Az összeesküvésben részt vett nők részint Angliában, részint Konstantinápolyban tartózkodnak. A hercegnő sokat iratott angol lapokban Muradról, befolyásos embereket tudott megnyerni visszahelyezése ügyének, másrészt pedig Murad háremében vetette ki hálóját, hol gyakori látogatásokat tett. Jövése-menése utóvegre is feltűnt, azt hiszik, hogy női kéme árulták el. Nehány nap előtt elfogatott a hercegnő s előbb börtönbe akarták vetni, de később meggyőződtek, hogy nem lehet a dolgot komolyan venni s így száműzték Csesmebe Smyrna közelében. — Más hírek szerint azzal is vádolják, hogy kémzolgálatokat tett az oroszoknak. A nála tett házmotózt következtében számos bolgár elfogatott, kiknek rendeltetésök az volt, hogy kellő pillanatban zavart támaszszanak a török fővárosban.

Bécsi lapok még azt is akarják tudni, hogy Aleko pasa rögtöni visszautazása ez ügygel áll összeköttesben. Egyik azt mondja, hogy Aleko is részese Aristarchi összeesküvésének, másik pe-

dig azt akarja tudni, hogy a nő rokona a bécsi követnek, s ez utóbbi azért megy sietve Konstantinápolyba, hogy ennek ügyét tisztázza. Legvalószínűbb azonban, hogy Aleko azért ment Konstantinápolyba, mivel tudvalevőleg a visszahívott párisi követ helyére van kiszemelve.

Kirándulás a torda-aranyosme- gyei havasi vidékre, s e közben tett tapasztalatok.

(Vége.)

A ki Tordán látja a kincstári farak-
tárt s annak készletét azon gondolatra
jön, miszerint a honnan ez kikerül, az
egy kifoghatatlan öt erdőség, de bi-
zony nem úgy van az, mert minden e-
világon mulandó, s a vége e lesz azon
erdőségek is. Ha az ember bejárja a
topánfalvi kincstári erdőséget ennek
igazságáról meggyőződhetik, mert minden
honpolgár szíve feljajdul mikor látja
azon pusztításokat, miket egyesek, s
néhol a hivatalok is elkövetnek: a fák
törzséről kivétel nélkül a kincstár kárára
ember magasságra is vannak levágva,
ezen felül igen sok, alantab nagyon
kevés, — nem vagyok ezen helytelen-
séget megbírálni szakavatott, de ez tény.

Kiváncsán a pusztításnak a kinc-
stári erdőség az által is, hogy még mind
eddig az erdő elkülvitelés az kincstár és
felszabadultak közt nincsen keresztül vi-
ve, s ez által mind ki az erdőséget az
illető költségekben sajátjának tekintvén
saját javára bányák el voie, vannak köz-
ségek, hol a házszám ezeret jóval meg-
haladja, s tulajdon képpen községben
alig van 27—30. háza a többi rész elszortan
10-től 30 ezer holdig terjedő határon
fekszik a kincstári erdőségbe be ékelve
ugy hogy néhol szakadottan 2. 3. hold
erdőnek 3. 4. szomszédja föld tulajdo-
nossá van ezek pedig földbirtokaik sza-
porítását aképpen eszközlik, hogy a bir-
tokokhoz legközelebb eső ősfákat meg-
égetik, ez kiszárad másévben miután ér-
tesülésérem szerént faizási joguk van, ha
a szél ki nem dönti mint szárazítat levág-
ják, azon hely első évben legelő más
évben már sajátjához foglalva szántó, ez-
zel birtoka nő, a kincstár erdeje pedig
apad, ezen eljárás kivétel nélkül
gyakorolják, ha a szabályozás hosszason
megy, a sok erdőség meg lesz az annyis-
szor felvett térképen, de a valóságban
kevés, mert már is őserdő csak nehezen
hozzá férhető helyeken van, s így végre
Erdélynek a neve sok erdejéről meg lesz
de fája sehol. Az erdőt prédálják továbbá
az által, hogy a lakosok marháikat a ha-
vasokon legeltetve ott a faedényeknek
és zsendelynek való anyagot készítik,
levág nézete szerént szűkegletére egy
alkalmas fát, persze hogy a dereka meg-
ne fájljon ember magasságra a törzstől
s mikor lehel fájlalva nem a fát, hanem
saját fáradságát belátja, hogy nem neki-
való, fejkavarással más kivágásához fog
ha hazamegy marháival vagy edény anyag
készletével felmen használni fával többet
nem gondol jövő alkalommal másé vág.

Mondhatnák nincsen-e hivatott egyén
ki ezen visszaéléseket megakadályozza —
van bizony különösen Topánfalván oly
nagy kiterjedésű kincstári hivatali helyi-
ség, hogy mellék épületeivel együtt egy
királyi miniszteriumot is befogadhatna
kényelmesen, hivatalnak is kellenni
benne de az mindent újítom akaró meg-
boldogult időből való, nemesmerem a be-
osztást ugy hiszem a kihágások megaka-
dályozására első helyen az erdővédek
lennének hivatva. Hanem ha az erdőn
erdővédet keres az ember ezt csak kecs-
ke képében találhatni, mert őt jobbak
látják a törökbuza olaj szállását szem-
mel tartani mint a reájok bizott erdőt ne-
vezetes még Topánfalván is lakik erdő-
véd, hová a távolabbi erdő rész 6 mert-
földig van, megemlitendő még az erdő-
ségben általom látott de koráb épített
két erdőszi lak, mely oly nagyszerű ily
ezimen erdőszi lak, hogy tekintve ott az
anyag olcsóságát még is belékerült külön

mintegy 4000 forintba — már pedig ez
egy pásztorilaknak nagyon is sok, mert
a befektetett tőke 6%-től kamatjáig
240 ft. valyon az általa megvetett erdő
kihajtja-e? hát még az usztatás végett bo-
hozott németek számára épített kastély
bizony ezen elnevezést megérdemli a ki
látta nem hiszem hogy még ezafelni igye-
kezzék mibe kerülhetett? nem lett volna
jobb egy párral az ottvaló lakosokat be-
tanítani. S élelmet adni nekik? élelmes-
nép megmutatta, mert jelenleg épügy
kezelik az usztatást mint amazok, de had-
juk ezt meg nem történte team nem lehet.

Azonban nem lehet tagadni azt mi-
szerint jelenleg a kihágások megakadá-
lyozására több gond fordítatik, ez ta-
pasztalható a lakosok nyilatkozásából is
mert sajnálkozva panaszkodnak azon, mi-
szerint, jelenben azon kihágásért is, mely
a multban megszüllítésre sem volt érde-
mes, elmarasztaltatnak. —

Mind ezekből kiindulva eljött az ideje
annak miszerint érdeinkre nagyobb
figyelmet fordítsunk mertha nem, meg-
érdemeljük az utókor jogok kárhözta-
tását.

Szentkirályi Lajos.

Harasztos, 17-én 1877.

Tekintetes szerkesztő ur! Nagy iz-
galomba tartja községünket helybeli
földész ifju Király Lőrincz hirtelen
történt véletlen halála, ki folyó hó 13-án
Gerend mellett az Aranyos folyon az ugy
nevezett „Mart alatt“ levő malom mellett
a vízbe fuladt.

A szerencsétlen 23 éves ifju — ki-
nek csak özvegy nagyanja és özvegy
munka képtelen édes anyja, s egy nő
testvére volt — nő testvérel a neve-
zett helyre a malomba ment s az őrlés
ideje alatt bele ment a folyóba fürdeni
s ott lelte sírját. Senki sem figyelmeze-
tette a veszélyes helyre s nővére is csak
azután későre vette észre, hogy nincs
sehol. Három napig volt víz alatt, s csak
azután került fel színre.

Ezt az esetet csak azért kívántam
köztudomásra hozni, mivel Harasztosról
már az lonai malomnál és kivette ilyen
képpen áldozatát a víz, alig pár éve
egy terhes családú apát sodorván el
fürdés közben, s ez megtörténhetik ez-
után is akárhánnyal. Nagyon ohajtandó
volna tehát, hogy az illető haróság szí-
goruan intézkednék, hogy az ily helyeken
a fürdés eltiltassék, s erre első helyen a
mindég ott levő molnárok felelősség
terhe alatt felügyelének. Szóval oly
intézkedést várnánk, melylyel jövőre az
ilynemű szerencsétlenségek elháríthatók
lennének, vagy ha megtörténik a baj,
az ott levő molnárok ne nézzék tétlenül
a szerencsétlenek fuldoklásait, hanem
igyekezzenek megmenteni őket. —

Harasztosi.

Észmorszáék.

(1877.)

Azt mondják, hogy az élet álom,
s belőle fölébredésünk a halál. Én meg-
fordítva szeretném. Ébrenlét az élet, s
belőle elalatoánk a halál.

Dolgozni s munkálkodni kell; mert
hát nincs dolog, nincs munka, melybe
kines ne volna erejtve; és nem talál-
tatott még ember, ki azt szorgalom után
feinje találta volna.

A könnyelműség irtozatos átok. Ke-
zében, a száma szál is öldökió fegyvere,
egy szó becsület halálos ítéletévé vái-
hatik.

A kérkedés dicséretet talál ugyan
a boldognál, de az okos embert meg-
szegyeníti.

Minden erényből bün válik tulvist
gyakorlat által; mert akár mely erény-
nek tulvistsege mindég valamely más
erény megértését foglalja magában.

A fősvény egy ember iránt sem le-
het jó — de senki ellen sem oly rossz,
mint maga ellen.

A már megsebesített becsületnek
sehol sincs alkalmas orvosága.

Az embernek harmadfél pillanata

van a földön: egy nevetésre, egy so-
hajtásra és egy fél hogy szeressen — o
pillanat közepén meghal.

Hazafi az, kiben a közjó hevül és
ég. Hazaszeretet. E szó gyakorlati ér-
telemben véve sokat tesz fel az ember-
ben; mert parancsolja az önkényt, holmi
részletes gyönyöröket és hasznokat oda
hagyni, s egyedül azt, mi a köz jó ho-
dogitást eszközli — művelni.

Lelkiszegénység mindég önérdeke-
inknek bokolni.

Az emberi ést s szívet a hit és
szeretet élénkíti, testét pedig a mérsé-
kelt munka műveli.

Egy tapasztalás az életből többet
ér száz pusztá bölcselkedő szónál.

A gyöngédézés rózsához hasonlít,
melynek illatjában gyönyörködhetünk
de hozzá nem kell nyulnunk.

Azt mondják: hogy a házasságok
az égben kötetnek. Igaz-e az vagy nem
nem tudom — de hogy van sok olyan
is, melynek házassági szerződése pokol-
ban köttetik — az igaz. (—)

A föld különböző népeinek szo- kása a szépség ügyében

(Vége.)

Japánban az ajkat és szemöldököt
kékre szokták festeni. Denában a sárga,
vörös-láb disziti a nőnem. A Szokotora
szigeten sokan az Arabok közül minden
szembeötölő tagukat különböző bőrbé ége-
tett képpel diszítik; és ez mind csak
pusztá szokás, valamint az is, hogy Gui-
neaban a szépem legkevesébb sem tár-
gya a tisztelőnek, hanem férjének nyomo-
rult rabja — így aztán természetes, hogy
ott a nőknek nem lehet a toillete-asztal
mellett új és újabb szerepeket a divat
világából fényre hozni.

A sirreraleonei feketék arcukba kü-
lönöző virágokat karczolnak s ezeket
színezik. A tauriai nők csak férjhezme-
telük után festik arcukat. A zembliak
homlokukat kék vonásokkal diszítik. A
társas szigeten csak az lehet szép, kinek
széles arca és tompa piszo órra van;
hogy pedig testbőrük finom maradjon,
kókusz olajjal kenik. Némely vidékeken
Európában a függő nagy arczok diszesek
és másutt a golyvás nyaku nőket tart-
ják szépeknek.

Azonban a természet is kinálko-
zik eféle ritkaságokkal. Az amerikai
föld szorosan csupán gömbölyű alma-
arczok láthatok a két nemnél. Kínában
és a philippindi szigeteken a kék szem
a legnagyobb ritkaságok közé tartozik.
Nikobár szigetén a nőnemnek nincs szem-
öldöke. A moukoisok nagy és kö-
vér testeket tartják szépeknek; találhatni
közöttük egyeseket, kiknek lábszáraik
oly vastagok, mint egy közönséges em-
beri test.

— Szép a keleti nő, ha bár arczán
a pirosságnak nyoma sincs; nagy fényes
élénk szemek fővonásai a keleti szép-
ségnek. Olvashatni a korában, hogy „a
mennyben oly nagy fekete szemek
diszítik az égi szízeket mint egy
tojás.“ Szépen görbült orr, rozás szép
száj, sima dombor arcz, egyenes homlok
a keleti nőket kimondhatlan szépekké
teszi. Hanem az arczfestés fonák izlése
ott sem hiányzik, sőt az előkelő nők el-
kerülhetlen kellékek tartják azt. Az
arcz festést korán kezdik, és még azok
is mázolgatják magukat, kik a tiszta
víz használása mellett még szebbek vol-
nának; különösen a szemöldököt igen
feketere festik, oly terjedelmesen, hogy
a két szemöld egybe folyt fekefe voaal-
lá hosszitattik.

H i r e k.

— Szent István napját megünne-
peltük tőlünk kitelhető módon. Vasárnap
este a város kivilágított, a főtéren
késő estig cigány zenekar működött s
mulattatta a nagy számmal megjelent kö-
zönséget. Hétfőn az isteni tisztelet alatt

mozsárágyuk hirdették az első keresz-
tény magyar apostoli király emlékének
ünnepét.

— Most miután a kisdödövéda
megnyitott nem lehet talán továbbra is
eltérni azon törvénytelenéget, hogy a
helybeli felekezeti fi- és leány elomi is-
kolákba 3—4 és 5 éves gyermekek is
felvétetnek és rendszeren taníttatnak. Ez
mindenesetre visszaélés és fel is hívjuk
közigazgatási bizottságunk becses figyel-
mét annak megszüntetésére. A törvény
szerinti kötelező oktatás a 6 évvel kez-
dődik, nagy gondatlanság a szülőktől
idő előtt kinezni a gyermekeket olyan
valamivel, a miben ugy is elég részük
lesz. Az óvéda arra való, hogy a gyer-
mekeket 6 éves korukig felvéve játék
által foglalkoztassa s játék által hasson
értelmi fejlesztésére. Az oly korai hámba
való befogás mindig megbosszulja magát.

— Ha jól emlékezük egy kormá-
nyi rendelet van érvényben, mely meg-
határozza, hogy a széna boglyák és asz-
tagok egymástól, valamint ezek az épü-
letektől mily távolságban helyeztessenek
el. Ha e tekintetben a kellő óvatosságot
követné a rendőrség és közönség több
nagy veszélytől volna megóva a vagyon.

— Egy ábránddal kevesebb, mert
a belügyminiszter, mint halljuk, az
„Albina Daciei“ czimből a „Daciát“,
mint nem létezőt, törölni rendelte el.
„Albina Daciei“ pedig nem más, mint
egy n.-szobeni illusztrált román lap, mely-
nek megjelenésekor mi voltunk eis-
sők, a kik a czímet kifogásoltuk; mond-
ván, hogy ma már nem is román lap,
ha nem Dacia, Transilvânia, Tráján stb.,
melyben ma Bezenzelei szerint, több az
arcedota, mint a valóság.

— A „Nem. Hir.“ ismét álmodik
irván, „hogy az erdélyi románság közt
oly hangulat uralkodik, a melyet nem
lehet eléggé figyelmébe ajánlanunk a
kormányának. Az ottani románság nagy
része az oroszok ügyét egészen a ma-
gáéknak tekinté. A pópák elhitették velők,
hogy az orosz fegyverek győzelmének
esetére egyesülni fognak romániai test-
véreikkel. Ezek állapotát a legboldogabbnak
festik előttük a pópák, s ugyanoly
állapottal kecsegtetik őket az esetre, ha
az orosz legyőzi atörököket. Az orosz fegy-
verek legesekélyebb sikerét is örömmün-
nepként ülik meg, s a muszka hymnusz
mellett egész éjjeleket áttivornyáznak
valamely valódi vagy képzelt muszka
győzelem emlékére. Az izgatás már fö-
lőtte nagy mérveket öltött, s az erdélyi
románság józanabb része meg sem ki-
sérli a szembeszállást az uralkodó áram-
lattal.“ Az való, hogy a románság nagy
része az oroszal rokonszenvez, de ági-
tatióiról épen semmit sem hallhatunk;
az is való, hogy némely lepeses száju
többet beszél, mint kellene, de „nagy
mórvú izgatásról“ szó sem lehet.
Egyébiránt közbiztonsági közgeink s
az államérdekeket képviselő kir. ügyés-
zeink előgéberek arra, hogy a kormány
különös intézkedése bevárása nélkül
megtegyék azt, a mivel tartoznak.

— A tordai toronyról és ma-
laczról egy roppant sületlen vers jelent
meg az „Üstökös“ legutóbbi számában.
Ha valamü boldonság történik Tordán
a mi Budapesten is vagy más városaink-
ban, hatványozott számban szokott elő-
fordulni, mindjárt akad egy — egy fűzfá
poeta „Rézfokos“, a ki megénekeli; e
különös figyelemben Torda nem részes-
sül mind azon nemes vonásai, — és té-
nyeiért, melyek bizony azt mutatják, hogy
a „tordai malacz“ mindig felér egy ho-
nát szerető és azért áldozni tudó férfiu-
val. Mindig a város rovására tudják fol-
a mit az egyes félszegen elkövet. Hej
pedig de nem eszeréne Torda sok nagyobb
város intelligentiájával és vagyonával.

— Egy ezüst órát felejtett valaki
az aranyosi férfi fürdőben. A fürdősnél
tulajdonosa átvetheti.

— Tűzi játékot rendez a tordai
kisdödövéda javára Cs u t a k S á n d o r
polgár társunk a ligetben f. hó 26-án

(vasárnap.) Felhívjuk olvasóink, a város közönségének figyelmét az érdekes és hasznos időtöltésre. A jövedelem fele a kisdóvoda javára esik. Bővebb programot következő számunkban hozunk.

— Eltiltott tankönyvek száma

A vallás- és közoktatási miniszter eltiltott 1873-ban 3, 1874-ben 13, 1875-ben 5, 1876-ban 9, 1877-ben 19, összesen 49 alkotmányellenes tankönyvet, melyek tót, szerb, horvát, német és románnyelven vannak szerkesztve. Ideje is, hogy hazánk testvér népei gondoskodjanak már oly tankönyvekről, a melyek megfeleljenek a valóságnak, hazánk alkotmányos viszonyainak s a melyekben szerzők ne alkossanak új történelmet, földíratot s alkotmányt saját népük s a tanügy hátramaradására. Mint halljuk Balázsfalván most csinálják — az alkotmány keretén belül — a tankönyveket.

— A tordai árvaházra gyümölcsöztetnek a helybeli kiségitő egyetnél 2160 ft 80 kr; a népnevelési egyet tőkéje 479 ft 99 kr. — összesen 2640 ft. 79 kr. Oly tőke mindkettő, a melynek semmi gyümölcsöt nem látjuk. Az árvaház Tordán aligha létezik, mert oda sok pénz kell; mind a két tőkét üdvösen lehetne felhasználni elmaradt tanügyünk előmozdítására; a pénznek is csak úgy van értéke, ha valamely cél előmozdítására fordítják, a hoitőkének semmi becsé nincsen. Jó volna, ha valaki e két ügyet véglegesen tisztázná s oly határozott célt jelölne a pénzeknek, a melyet elérve városunk egy lépéssel haladhatna.

— Szombaton azon rém hír érkezett városunkba, hogy Kopádon a eséplő gép meggyújtá a közel levő asztagat s a gr. Károlyi udvar összes begyűjtött gabonája, takarmánya, gazdasági épülete lángok közt vannak. E hír annál megdöbbentőbb volt, mert az udvarnak az idén különösen tisztabuzában több ezer begyűjtött kalangyája volt. Több tüzoltó egy feskendővel azonnal kiszállott a helyszínre s a renkívüli erőfeszítés folytán sikerült az összes gabnát — egy asztag kivételével, melyben 200 kalangya volt — megmenteni. A tűz a eséplő gépből eredt, mely az asztag közvetlen közelében volt elhelyezve, s a míg a munkások ebédeltek, a minden felvigyázat nélküli eséplőgép könnyen gyújthatott. A gép, mely kereszteti Tamási tulajdona, szintén elégett. Sokan a gépészt kárhóztatják a gondatlanságért; mások meg az udvar szemeletét, hogy a kellő vigyázatot elmulasztotta. Azonban aligha nem gonosz kezek szíták a tüzet, mert mint tudjuk tavaly az udvarnak szintén elégett összes gazdasági épülete és több — takarmánya.

— Torda vasutja, mint halljuk, csakugyan meg lesz. Komoly lépések vannak téve e tekintetben mint nekünk Kolozsvárról írják. Ideje is volna a közügy érdekében már a törvény erre vonatkozó részét végrehajtani.

— Hamari János ur tulsó lapon levő hirdetésére felhívjuk a megyei lakosok figyelmét. A mutatkozó concurren- cia által alkalom nyitattik a városi és megyei közönségnek sokkal jobb és olcsóbb tisztának megvásárlására, mire valóban nagy szükség is volt s hisszük is, hogy a fogyasztó közönség e kínálkozó alkalmat a maga érdekében értékesíteni fogja.

— Egy tragikus eset. Plesch sziget külvárosi kádármester egy jó napot akart magának csinálni, egy hegyes nagy konyhakést vett elő s kiment udvarára, hogy egy kacsát leöljön. Ki is szemelte a peccenyének való szárnyast, melyet semmikép sem kerithetett kezébe, ide-oda futkosott utána miközben egy tuskó darabon olyan szerencsétlenül megbetett, hogy elesve a kés mellébe furdott. Rögtön kiadta lelkét. A másnapi boncolásnál kitént, hogy a kés tüdején ésszívén hatolt át.

— Harom egyszerre. Három halál. A nagy-szebeni kir. törvény- szék egy f. hó 14-én kelt ítélete három

gonosztevőt foszt életétől. Drasó község- ben f. évi február hó 18-án egy talpig becsületes és lelkiismeretes esendő, Hő- ckel Miklóst három „pajtása“ Moldován Miklóst házába esalta, s ott kegyetlen módon meggyilkolta. Puskát, kést és do- rongokat használtak eszközül, hogy elte- gyék e becsületes embert láb alól. A törvényszék mindhármat halálra ítélte, s megállapította egyszersmind a sorren- dot is, melyben az akasztófa zsinoge nya- kukra kerüljön. Az elítéltek felebbezték.

— Az első évnegyed e hó 15-én lejárván teljes bizalommal kérjük la- punk pártolót az előfizetések meg- újítására.

Eddigi pályafutásából lapunk- nak mindenki meggyőződhetett, hogy komoly vállalatot indítottunk meg, mely a fővárosi sajtó elismerését már eddig is kivívta.

Sparkolni fogunk e téren tovább mozogva olvasóink és a sajtó meg- tisztelő elismerését ezental is kiérde- melni és azt megtartani.

Előfizetési árak:

Egész évre 6 frt. — kr.

Félévre 3 frt. — kr.

Negyedévre . . . 1 frt. 50 kr.

Helyben egy óra — frt. 60 kr.

Lapunk minden Szombaton és Szombaton pontosan jelenik meg. Tordán, 1877. augusztus 4-én.

A kiadó hivatal.

CSARNOK

I b a m.

(Beszély)

I.

(Folytatás.)

— Ugy látszik, nagyon sokat árthat- tak az istenfélő molodzieknak a bas- surmanok,*) hogy ráviszi őket a lélek, ily megtorlásokat használni ellenük! — jegyzé meg keserűen egy, eddig hallgató ozmanli, névszerint Petrovics bég.

A beszéd eddigi folyama nyilván nem volt inyére annak a fiatal töröknek, ki társait fennebb oly könnyedén vigasztal- ta s kit Jusszub bégnek hívták, mint alábbi felkiáltásából látható szerette volna a társalgást más mederbe tereelni.

— Mily jó volna, ha e szikla tete- jére hatolhatnánk! mily végtelen messze- séget belehetne látni oly magas helyről, ily tiszta időben! s a szülő szemeit bá- mulva legeltető a felhőkig meredő szik- lakolossuson, mely a társaság pihenő he- lyéül szolgáló völgyoszorost délfelől ha- tárolá.

— Ellátnál északfelé a Tundsa völ- gyén túl, délfelé a Maritza völgyéig, s a legjobb esetben kedvedre személhetnéd Edrenéh százötven minaretjének félhold- ját, de hát mit érnel vele? — felele egyik társ kedvetlenül.

— Jobbat monok én annál! — kiálta le egy hanga magasból, — negyed órá- nyira északfelé egy völgy kőelben győ- nyörű medvét pillanték meg, melynek ejti el.

Az ifjak felugráltak e szavakra s örömjajongva álltak körül a szikláról leereszkedő társukat.

Az ujon érkezett magas, nap barni- tott alak, pár évvel idősebb mindegyik- nél; innen magyarázható az a körülmény, hogy szeretet fölöttük némi felsőbb- séget gyakorolni, s szívesen vette, ha va- laki elismerőleg így nyilatkozott.

— Nedzsib bég derék egy fiatal! Hasszán bégot is ő tanította meg pon- tosan czélozni, Ahmed bégot pedig ya- tagánnal vivni, nem esuda, hogy ama- zok oly pompáson értik e fegyverekkel való bánásmódot.

Egy meredek, habár nem nagyon magas szikla falhoz ért s bár pus káját fogai közé szorítva tartá s így mindket kezét használhatta a kapaszkodásra még- sem mutatott hajlandóságot a lennebb hatolásra.

— Allah engem úgy segítjen, én

*) Pogányok jelentő orosz szó.

ennél lejjebb nem megyek hogy még egyszer megtegyem ezt az utat vissza- felel — kiálta le alant váró társaihoz. Nő csak előre fiatal áruk, nem kell vá- rakoztatni a medvét!

— Az az, hogy téged! — mondá kacagva egyike a lentállóknak.

Az ifjak öt perc múlva már a szik- lafalán függtek s a völgyoszorost ketté vágo kis csermely medvét köverve sebo- sen hatoltak a magasban pauzáló baj- társ felé.

Előbb azonban megoldották azt a kérdés, hogy vajlon kie legyen a medve eijtésének dícsősége.

Az, a ki Azán czár kincseit em- lité s kit Ben Mahomednek hívták indu- latosan kiáltott föl:

— Ezt nekem kell, hogy engedjé- tek! ti mindnyájan öltetek valamit s én nem akarok falunkba szégyen pirral vis- zatérni. Ugy-e, Nedzsib, egyém lesz a medve?

— Nem, Mahomed! a medvével én fogok megküzdeni, — mondá Ibam. Nem megígérted tavaty, mikor, a Despota- Dagh erdősejében vadásztunk, hogy a legelső medvét, melylyel találkozni fo- gunk, nekem engeded, hogy mutassam meg, mily bátorsággal bírok?

A többiek is ráestek Ben Mahomed- re, engedjen Ibamnak, hadd mutassa meg a kis taeskö, mit tud. Végre is hajlott unszolásukra s lehangoltan követé seré- nyebb társait, kik, fogaik közt fegyve- rükkel, a szirtpedésekbe s az azokból kinőtt bokrokba csimpajkozva már útban voltak a harez leendő színhelye felé.

A társaság nagyobb része már el- tűnt a fonat trónoló szikla bömbök mö- gé midőn egy, még eddig nem látott, alak jelent meg a völgy nyilásánál.

A legutolsó megpillantva őt lekiál- tott a magasból:

— Te, Mustafa, maradj itt! Ügyelj lovainkra, ne hogy a czudar bolgár ebek reá tegyék kezüket! Nem sokára vissza térünk!

Ezzel ő is elűnt társai után.

KÖZGAZDASÁG

A föld termőerejének kimertü- lése és visszafelépítése.

(Végső)

Ha trágya telepet akarunk készíte- ni, legelőbb is számításba kell vennünk állataink számát s a telep nagyságát azokhoz szabnunk, ki kell váiasztani gon- doson a telep helyét, mely hely ne legyen az istállótól igen távol, ne feküdjön gö- dörbe, hogy az esővíz, hóle satb. belé- folyon, de ne legyen dombra se helyezve hogy az értékes folyékony rész a lefo- lyása ozzel elősegíthessék és végre, ha le- hetséges mindig az istálló éjszaki olda- lán legyen árnyékba felállítva. — Aakra nézve legyen négyszög vagy téglány alak- kul bíró s úgy rendezet hogy a szeke- rek könnyen s ha lehet minden oldalról jól hozzá férjenek. — A telep birjon mintegy 1½ — 2 láb mélységgel, oldalai ha a kőlekezés engedi — kővel kirakot- tak, annyira hogy a rakás a föld felébe is mintegy lábnyira kiemeikdedjék, hogy a víz befolyása megátolassék. Feneke legyen szines agyaggal jó vastagon ke- verve, hogy az áteresztetőség gátolva az értékes trágyalé a földbe le ne szí- várogyon a földbe. Egy ily elkészített trágya telep mellett elkerülhetlen a trá- gyalékut, melyből bizonyos időszakokban, a telepen felhalmozott kort adó anyagok a gyorsabb és egyenletesebb feiosztlás végett ömözhetek legyenek. — A telepre az istállóban felgyült trágya mennyiség minden nap kihordatik. — A hanyag és gondatlan eljárásra nézve itten azt jegy- zem meg, hogy a kihordott trágyát azonnal egyetesen el kell a telepen tóri- teni, — ha többféle trágyát hordunk ki például: ló, juh, szárnyas ürülék satb. azokat sohasem szabad egyhelyre rak- nunk a telepen, mivel mindezen anya- gok különböző természetűek s külö-

böző erjedési fokkal bírnak s ez okon- lgen is jól össze kell egymással ez anya- gokot vegyitennünk. — A különböző helyeni lerakásnak az a hátránya van, hogy a míg például a kevésbbe tevő- kény szarvasmarha trágya megérnek addig, a hoves természetű sertés vagy baromfi ürülék tökéletesen megsemmisül. — Az egyenletesen elterített s ennek következtében egyenletesen is érett trá- gyának a hatásasántó földön is egyenletes leend. — a mint azt a tapasztalat is szemmel láthatólag bizonyítja. — A mint a telepen a kihordott trágya mintegy lábnyi magasságban felgyült, hogy a száraz, hideg, vagy esős idő következtében a tápdús légnemek el ne illanya- nak: czélszerű mintegy 1½ — 2 hü- velyknyi vastagságban termőfölddel be- fedni, vagy porra tört gész (Aaoso 3- kénsavas méz) vagy rézgalicizot hinteni minden rétegre, mely anyagok az elszálló légnemeket lekötik. — Mennyiségben sokat nyerünk a földréteg alkalmazása által; mert ez átvodva trágyalével s így tápdussá válva értékes szaporaságot eszközöl. — A kutból a trágyalévet ön- tözésre fordítjuk s nyáron minden héten 2 szer, télen egyszer a telepet csorgásig öntözzük — kivéve az esős időt. — A trágyalé erjesztőleg hat s az elkor- hadást igen nagyban elősegíti s minden réteget egyaránt átjárva, egyenletessé teszi. — A telepen a trágya magassága 4 lábnál tovább ne terjedjen. — Ha mind- járt elkészüléskor a kihordást nem esz- közölhetjük, akkor vessünk a felső rétegre tők döblőcz vagy egyéb leveles növényt, hogy a dus levelek által a telep beár- nyékosítsék a mi újból a szükséges légnemek benmaradását eszközöli.

Az istállóbani kezelésre nézve kevés mondani valóm lehet; mert azt úgy vé- lem minden gazda tudja, a legkisebb részt is össze kell gyűjteni és kihordani. Ujabb időben kezd már divattá válni azon eljárás is, hogy a kezelést már az istá- lóban kezdik, a meggyült trágyát heten- ként csak egyszer hordják ki, ez idő alatt folyton az állatok marad s az alom mindig felgyült hintetik. Az állat által tap- podtatva s az állat vizellete által átjárva már bent megkezdődik az feloszlás. — Ez eljárásnak azonban az előny mellett meg van a maga hátránya is. Ily ei- járásnál az istállót éppen e czélra kell berendezni. — Az istállóban megkiván- tatik, hogy az állat melleső lábainál a padlat magassabb legyen s a hátsó lá- bak felé folyton szálljon, hogy a folyé- kony ürülék lefolyhasson, a melynek felfogására a padlat végén czélszerű esz- torna legyen alkalmazva, hogy elbe- gyűlve a folyékony rész a trágyalé kutba elvesztessék. —

Szólanom kellene befejezésül a trá- gyának a szántóföldön mikénti alkalmaz- zásáról. — Ez eljárást illető szabályokat azonban a T. Szerkesztő ur engedelmé- vel adandó alkalommal egy rövidke cikkben fogom közölni. Agricola.

Távirati tudósítás a bécsi tőzsdéről aug. 21 50% Metaliques 63.25. — 50% Nemzeti kölesön 66.85. 1860-iki államkölesön 74.20 Bankrészevények 112.— Hitel- részevények 821. — London 176.60. — Urbéri kötvények: Magyarországi 121.10 Temesvári 74.50. Erdélyi 74.50. Horvát- szlav. 74.— Ezüst 105.85 Cs. kir. arany 5.73.½ — Napoleond'or 9.70.

Piaczi árjegyzéke

a tordai vásárra 1877. aug. 18. hozott tárgyakkal

1 hectoliter: t. buza 7 frt. 50 Tavasi tisztabuzá 6 frt. — Elegybuzá 6 frt. — kr. rozs 5 frt. 25 Arpa 3 frt. — kr. Zab 2 f. 25 kr. Törökbuza 5 frt. 75 kr. 1 méter mázsa széna kötetlen 2 frt. — kr. Alomszalma 1 méter mázsa 25 kr. — Tüzifa 1 köbméter 3 fr. 20 kr. marhahus 1 kilogramm 36 kr Disznóbus 1 kilo- gramm 56 kr. Turó 1 kilogramm 48 kr.

Felelős szerkesztő és kiadótulajd.: Volz B.

H I R D E T É S E K.

Figyelemre méltó!!

Több ezer köbméter olcsó és jó bükk tűzifa eladó.

Fő-Raktár: a gyéresi indóháznál.

Ára négy köbméter (egy öl magas és 4 láb hosszú) hasáb fának Gyéresen csak 11 frt 50 kr.

Tordán beszállítva házhoz 13 frt.

Minden megrendelést Tordán és Gyéresen Hamari Jánosnál eszközölhető.

Vidékiek vásárolhatnak a gyéresi kezelőnél is.

Könyvkereskedés Tordán.

Városunk és környéke rég idő óta nélkülözötte egy NYOMDA áldásos befolyását, valamint egy KÖNYV- és PAPIR-ÜZLET létezését, és így a több oldalról nyilvánult kívánalmaknak és az általánosan érzett szükségnek hiszünk elegendőt tenni, midőn ezennel szerencsések vagyunk köztudomásra juttatni, hogy az itteni piacon egy

K ö n y v n y o m d á t

állítottunk fel, öszvekötvén azt egy

könyv-, mű-, hangjegy-, író-, rajz- és papir-raktárral

és igyekeztünk azt a kívánalmaknak megfelelően berendezni. — Egyszersmind a

„H A L A D Á S”

ezimű lap mint Torda-aranyos-megye közlönyének kiadását elvállaltuk és erre a lap homlokán kitett feltételek mellett előfizetéseket az új évnegyedő kezdve elfogadjunk. — Megrendelhetők még

mindennemű nyomtatványok, magán vagy hivatalos czélokra, gyászhirek, szülapok, névjegyek, levélpapírok, és borítékok, hirdetések, jelentések, falragaszók, meghívók, vendéglői étlapok,

szóval minden a nyomdához tartozó munkák

a legjutányosabb árakon, — és kaphatók ügyvédi váltó és sommás keresetek, végrehajtási kérések, meghatalmazványok sat., könyvek különösen az iskolák használatára magyar és román nyelven, imakönyvek, ipar és kereskedelmi sima és vonalzott könyvek valamint zsebjegyzőkönyvek.

Ezekon kívül a raktárunkon netalán nem levő bár mely nyelvű irodalmi termékre és egyéb szakmánkba vágó czikkekre megrendelést elfogadjunk és gyorsan eszközölünk. Végül író és rajz papírok és eszközök minden fajtájából nagy választéku raktárt tartunk.

☞ Az üzlet f. évi September 1-én fog meg nyilul. ☜

Vidéki megrendelések a legnagyobb figyelemmel eszközöltetnek.

Tisztelettel kérjük tehát a n. érdemű közönség szives pártfogását és ebből kifolyólag becses megrendeléseit, melyeknek elegendő lehetni és a közönség meglegedését kinyerni legfőbb törekvésünk leend.

VOLZ és TÁRSA

Dr. Harmath Márton ur házánál.

Figyelemre méltó

idegbajok- és nehézkórában szenvedőknek

Legújabb feltalált gyógymód

Számítalan hálaíratot

mutathat fel sikeres gyógyításról

Sylvius Boas

Specialista idegbajokban

Értekezhetni reggel 8 órától este 8 óráig

BERLIN SW.

Friedrichstrasse 22.

Levélbeli megkeresésre is.

[15-33, 102]

☞ SYLVIVUS BOAS urnak ☜
az Auxilium orientis feltalálója

Berlin Friedrichstrasse 22, 1

Igen tisztelt uram!

F. évi aug. 7-ikéről kelt levelét vettem s azonnal válaszoltam volna, de mintán fiamnál, kével az ön *Auxilium orientis* használatát a göresök elmultak várni akarom, hogy megtudjam vajon ismétlődni fognak e azok, de istennek hála aggodalmam alaptalan volt s így fiam ismét az iskolába járhat kényserítve látom magam ezért önnök, mint *őz Auxilium orientis* szerével fiamat visszaadta legnelezebb köszönetem nyilvánítani.

Thieme Lajos kertész

Hogy a fenebbiek igazságon alapulnak bizonyítottam.

Nitcsobke F.

k. előljáró.

községi pecsét.

Hirdetés.

Torda-aranyos-megyébe Tordán a néhai Horváthi József-féle házastelek, mely fekszik a piacz keleti oldalán, évi jövedelme, adó és évi javítás levonásával 1400 frt. — 16.000 frt.ért örök áron eladó, levél által vagy személyesen értekezhetni Tordán tömeg gondnok

Varga Józseffel.